

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	18 januari 2024
Zaaknummer	Z-PU-2023-002124	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2023-00021671	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	24 oktober 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	<ol style="list-style-type: none">1. Voorschriften bij de ontheffing2. Voorgeschreven maatregelen3. Locatie plangebied4. Locaties aangetroffen verblijfplaatsen		

IDDS B.V. heeft namens VOF Livingstonelaan een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Livingstonelaan 609 en Australiëlaan 21 in Utrecht (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z-PU-2023-002124.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 juli 2024 tot en met 1 januari 2029.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de sloop van de huidige bebouwing in het plangebied, waarin verschillende stichtingen zijn gehuisvest met een onderwijs- en zorgfunctie, en de nieuwbouw van studentenwoningen en een onderwijsvoorzieningen op deze locatie. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), voor de periode van 1 juli 2024 tot en met 1 januari 2029.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 10 januari 2024 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b) er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan in het activiteitenplan van 18 oktober 2023 en de aanvullende informatie van 10 januari 2024:

PI Locatie;

“De locatie is uitermate geschikt voor de bouw van studentenwoningen, aangezien het plangebied grenst aan diverse gebouwen waar mbo-opleidingen in aanwezig zijn. Het huidige plan past daardoor in de bredere visie van de gemeente Utrecht voor dit gebied.”

Planning;

“In de huidige planning en periode van werken is rekening gehouden met de actieve periode van vleermuizen. Eerst worden de panden natuurvrij gemaakt. Dit gebeurt in de actieve periode (maar de minst kwetsbare periode) van vleermuizen: 1 september tot 15 oktober 2024.”

Werkwijze en inrichting;

“Indien op deze locatie geen nieuwbouw plaats kan vinden, zal de locatie (verder) in verval raken met meer leegstand tot gevolg. Het verder in verval raken van het pand zal tevens tot gevolg hebben dat de huidige verblijven op den duur ook verloren gaan.(...) Verder kan het pand in de huidige staat of na renovatie geen bijdrage leveren aan de belangrijke aspecten voor volksgezondheid zoals aangedragen in de belangenonderbouwing. Het pand is te klein en ongeschikt voor de huisvesting van 569 studentenwoningen. (...) Daarnaast is het ook geen mogelijkheid om het pand te renoveren naar de huidige standaarden. Het pand zal tot casco teruggebracht moeten worden waarbij tevens de verblijfplaatsen verloren zullen gaan en/of verstoord zullen raken. Dit betekent dat sloop van het pand ten behoeve van nieuwbouw op deze locatie de meest rendabele optie is.”

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er minder negatief effect op de beschermde soort optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: “In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

Onderbouwing en beoordeling van belang

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn voor de realisatie van studentenwoningen en onderwijsvoorzieningen. Hierbij verwijst u naar ‘Woonvisie: Utrecht beter in Balans’ van juli 2019 en ‘Landelijk Actieplan Studentenhuisvesting 2022 tot 2030’ van september 2022.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er sprake is van het realiseren van studentenwoningen en dat dit bijdraagt aan het oplossen van het woningtekort voor studenten.

U geeft in het activiteitenplan van 18 oktober 2023 het volgende aan:

“Momenteel is er een groot woningtekort in Nederland en daar is Utrecht geen uitzondering op. In Utrecht zijn per 140 huishoudens slechts 100 woningen beschikbaar (...). Dit betekent dat lang niet voor iedere woningzoekende in Utrecht een woning beschikbaar is (Holtermans, 2022). Het woningtekort in Utrecht is niet beperkt tot één groep maar verspreid over diverse generaties en inkomenslagen. Dit betekent dat er ook een groot woningtekort is voor studenten, terwijl Utrecht bekend staat als echte studentenstad. In de praktijk betekent dit dat veel studenten geen (betaalbare) woonruimte kunnen vinden. Het niet kunnen vinden van geschikte woonruimte brengt zeer veel mentale stress met zich mee (Khaddari, 2022) wat ongezond is voor mensen. Daarnaast blijkt uit onderzoek onder 28.000 studenten van het RIVM, Trimbos-instituut en GGD GHOR dat de mentale gezondheid van studenten over het algemeen zeer sterk onder druk staat (Rijksoverheid, 2021). 97% van alle studenten ervaart stress, terwijl 51% psychische klachten ervaart als angst en somberheid. Tevens geeft 41% van de studenten aan te kampen met slaapproblemen.

Door het enorme woningtekort voor studenten is in 2022 een Landelijk actieplan studentenhuysvesting 2022-2030 opgesteld (...). Dit actieplan richt zich niet enkel op studentenhuysvesting, aangezien de hele woningmarkt bij kan dragen aan meer huysvesting voor studenten. Zo kunnen meer starterswoningen zorgen voor een betere doorstroom van afgestudeerde jongeren, waardoor meer bestaande studentenwoningen beschikbaar komen. Desalniettemin zijn studenten aangemerkt als één van de aandachtsgroepen in het totale woningnood probleem, aangezien zij minder kans hebben bij het vinden van passende woonruimte. Momenteel is er een tekort van 26.500 woningen voor studenten, een aantal wat naar verwachting de komende jaren alleen maar zal stijgen. Tevens wordt in het actieplan aangegeven dat er een positieve samenhang bestaat tussen huysvesting en het welzijn van studenten.

Om deze woningnood in het algemeen tegen te gaan, heeft de gemeente Utrecht in 2019 een woonvisie opgesteld (Bijlage II) met enkele speerpunten. Hierin zijn ‘doorstroming’, ‘een (t)huis voor iedereen’ en ‘duurzaamheid en toekomstbestendigheid’ de belangrijkste aspecten waar onderhavig project bij aansluit. Daarnaast werkt de gemeente aan diverse woondoelen waarvan ‘het zorgen voor voldoende studenten- en starterswoningen’ één van de speerpunten is.

Onderhavig project zorgt voor een toename van 569 nieuwe studentenwoningen. Hiermee levert het een belangrijke bijdrage aan het groeiende woningtekort onder studenten en zorgt het indirect voor een betere mentale gezondheid en minder stress.”

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang, waaronder het verminderen van het woningtekort voor studenten.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soort

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn twee zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen vastgesteld binnen het plangebied. Eén zomerverblijfplaats bevindt zich aan de zuidwestpunt van het plangebied, waarbij de invliegopening zich onder een boeiboord bevindt. De tweede zomerverblijfplaats bevindt zich in een hoek, waarbij de invliegopening achter een regenpijp zit. De exacte locaties van de paarverblijfplaatsen kon niet worden vastgesteld, maar bevinden zich binnen het plangebied. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden. De locatie van de verblijfplaats is opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

Staat van instandhouding

Landelijk

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuren) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiewerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als **ongunstig - ontoereikend**, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdierverseniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdierverseniging.nl, 2018).

Regionaal en lokaal

In het activiteitenplan van 18 oktober 2023 staat het volgende beschreven:

“De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen de gemeente Utrecht. In de gemeente Utrecht zijn in de afgelopen vijf jaar ruim 15.000 waarnemingen gedaan van de gewone dwergvleermuis. Vleermuizen zijn doorgaans een soortgroep die onder bestudeerd zijn vanwege hun nachtelijke activiteiten patroon en onopvallende gedrag. Hierdoor zijn normaliter veel meer individuen aanwezig in een omgeving dan waarnemingen in de NDFF te vinden zijn. Door de vele waarnemingen in de gemeente Utrecht kan gesteld worden dat een grote en gezonde populatie gewone dwergvleermuizen aanwezig is in de stad. Daarnaast blijkt uit NDFF gegevens dat de waarnemingen van de gewone dwergvleermuis in Utrecht stabiel zijn de afgelopen 10 jaar. Dit betekent dat de lokale gunstige staat van instandhouding stabiel en goed is.”

Cumulatieve effecten

“Binnen de gemeente Utrecht zijn verscheidene ontwikkelingen aan de gang. Momenteel loopt een ontheffing Wet natuurbescherming voor het planvoornemen van het naastgelegen MBO waar de werkzaamheden naar verwachting in 2024 worden afgerond. Bij het verlenen van deze ontheffing is de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd en zijn diverse mitigerende en compenserende maatregelen getroffen. Daarnaast is (...) tijdens een veldbezoek opgemerkt dat aan de panden ten noorden van het plangebied zeer veel vleermuiskasten hangen. Het gaat hier om zowel uitwendige, als inbouwkasten voor vleermuizen, waardoor het vermoeden bestaat dat deze panden zijn gerenoveerd waarbij tevens een ontheffing van de Wet natuurbescherming is aangevraagd. (...) Door dit grote aanbod aan mitigerende en compenserende maatregelen in de omgeving, zijn er zeer veel uitwijkmogelijkheden voor de vleermuizen (...) en kan gesteld worden dat geen sprake is van cumulatieve effecten die een negatief effect hebben op de gunstige staat van instandhouding.”

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soort

De werkzaamheden zullen 2 zomer- en winterverblijfplaatsen en 2 paar- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernielen. Hierdoor wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben (een deel van) de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 van deze beschikking vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt uitgevoerd in de minst kwetsbare periode bij jaarrond gebruikte verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Na het ongeschikt maken van de

verblijfplaatsen moet het plangebied natuurvrij worden verklaard door een ecologisch deskundige met de juiste omstandigheden. Hierover hebben we een voorschrift opgenomen.

U plaatst voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De permanente alternatieve verblijfplaatsen moeten voldoen aan de maten voor alternatieve verblijfplaatsen zoals vermeld in het meest actuele Kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12, waarbij de vermelde maten de binnenmaten van de kasten zijn. Hierover hebben we een voorschrift opgenomen. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg aanwezig om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan IDDS B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

1. VOF Livingstonelaan;
2. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
3. Gemeente Utrecht.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

1. Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
2. Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

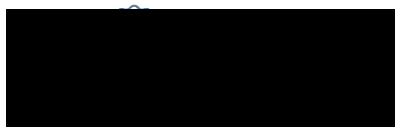
3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een

deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. Bij uitvoering van de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met nacht actieve dieren zoals vleermuizen. De werkzaamheden dienen overdag, na zonsopkomst en voor zonsondergang uitgevoerd te worden. Het gebruik van kunstlicht ter plaatse van vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentiële foerageergebieden is niet toegestaan.
12. Als tijdens de werkzaamheden onverhoopt vleermuizen aangetroffen worden, moeten de werkzaamheden direct te worden stopgezet en moet een ter zake kundige ecooloog worden geraadpleegd. De werkzaamheden mogen pas worden voortgezet wanneer de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. In geen geval mogen deze worden gevangen of verplaatst.
13. Het ongeschikt maken van het plangebied voor vleermuizen moet plaatsvinden in de periode tussen 15 augustus en 15 oktober (paarperiode) of tussen 15 april en 15 mei, conform hetgeen het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis aangeeft als minst kwetsbare periode bij jaarrond gebruikte verblijfplaatsen van de soort.
14. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen moet het plangebied natuurvrij worden verklaard door een ecologisch deskundige. Het natuurvrij verklaren mag pas gedaan worden na vier aaneengesloten nachten met gunstige weersomstandigheden op ten minste twee dagen. Gunstige weersomstandigheden zijn: een temperatuur van minimaal 10 graden °C bij zonsondergang, droog en geen harde wind. Als het gebouw niet natuurvrij wordt verklaard, moet worden gecontroleerd of en geborgd dat de verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt. Pas wanneer geen verblijfplaatsen meer worden aangetroffen, kan het plangebied voor de werkzaamheden worden vrijgegeven.
15. De permanente alternatieve verblijfplaatsen moeten voor wat betreft eigenschappen en locaties te voldoen aan het dan vigerende Kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12, waarbij - bij het gebruik van inbouwstenen - een combinatie van inbouwstenen met één invliegopening telt als één verblijfplaats.

Na afloop van de werkzaamheden

16. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

4.1 Mitigerende maatregelen

In totaal dienen voor dit project 16 vleermuiskasten opgehangen te worden. Daarnaast is gekozen om twee paalkasten voor vleermuizen te plaatsen in het parkje aan de noordzijde van het plangebied.

Eisen tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

Voor het ophangen van alternatieve verblijfplaatsen gelden diverse eisen zodat de kans het grootst is dat de verblijfplaatsen geschikt zijn en in gebruik genomen worden. Hieronder volgt een overzicht van de diverse eisen.

- De gleuf (opening) in de kast moet aan de onderzijde komen te zitten;
- De verblijfplaatsen zijn in een gebouw aangetroffen, wat betekent dat de kasten ook aan gebouwen opgehangen moeten worden;
- De alternatieve verblijfplaatsen moeten binnen een straal van 200 meter van de huidige verblijfplaatsen worden opgehangen;
- De alternatieve verblijfplaatsen moeten met diverse windrichtingen opgehangen worden om zo verschillende microklimaten te creëren;
- De alternatieve verblijfplaatsen moeten op een hoogte van ten minste 3 meter worden opgehangen. Echter het liefst zo hoog mogelijk;
- De alternatieve verblijfplaatsen mogen deels geclusterd opgehangen worden, maar moeten minimaal 1 meter uit elkaar hangen;
- De alternatieve verblijfplaatsen moeten een vrije aanvliegroute hebben en vrij zijn van obstructies zoals bomen, struiken, daken e.d.;
- De alternatieve verblijven mogen niet voor bestaande openingen, zoals open stootvoegen, opgehangen worden;
- De alternatieve verblijfplaatsen moeten zoveel mogelijk vrij van kunstlicht worden opgehangen. Verlichting mag in geen geval op de gevel schijnen waar de kast aan wordt opgehangen;
- De alternatieve verblijfplaatsen moeten functioneel zijn tijdens de duur van het gehele project en de gewenningsperiode na afronding van de werkzaamheden;
- De alternatieve verblijfplaatsen mogen zes maanden na afronding van de werkzaamheden worden verwijderd, dit moet onder begeleiding van een deskundig ecooloog. Deze zes maanden lopen enkel in het actieve seizoen van vleermuizen (1 april t/m 1 oktober).

Type mitigerende maatregelen

De gekozen mitigerende maatregelen moeten bewezen effectief zijn, zodat meer zekerheid bestaat dat de aangeboden alternatieve verblijfplaatsen ook daadwerkelijk in gebruik genomen worden. Voor dit project zijn onderstaande voorzieningen gebruikt:

- Unitura – VMT_{1a}
- Unitura – VMPT₁

Gewenningstijd mitigerende maatregelen

Om te voldoen aan de eisen uit het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis moeten de tijdelijke vleermuiskasten een bepaalde tijd hangen in de periode dat het huidige verblijf ook beschikbaar is. Deze periode wordt de gewenningsperiode genoemd. In Tabel 3 worden de aangetroffen verblijfplaatsen, bijbehorende gewenningsperiode en uiterste data voor het ophangen van de kasten behandeld, uitgaande van start van de werkzaamheden in september 2024. De voorzieningen zijn geplaatst op 4 oktober 2023.

Tabel 3: Overzicht van de gewenningstijd, wanneer de kasten opgehangen moeten worden en de vroegst mogelijke start datum t.o.v. de gewenningstijd.

Type verblijfplaats	Gewenningsperiode	Ophangen voor	Vroegst mogelijke startdatum t.o.v. gewenningstijd
Zomerverblijfplaats	3 maanden	31 mei 2024	N.v.t. (datum paarverblijf leidend)
Paarverblijfplaats	6 maanden	15 februari 2024	15 augustus 2023

Locatie mitigerende maatregelen

De 16 kasten zijn opgehangen op plekken waar geen verblijfplaatsen aanwezig zijn, binnen een straal van 200 meter vanaf het plangebied. De flats zijn goed geïsoleerd en gerenoveerd, waardoor gesteld kan worden dat te allen tijde voldoende verblijfplaatsen aanwezig zijn, ook in het najaar waarin de gewone dwergvleermuis territoriaal is. Om helemaal zeker te zijn dat voldoende locaties aanwezig zijn voor paarterritoria zijn naast de 16 vleermuiskasten, nog twee vleermuispalen geplaatst in het parkje ten noorden van het plangebied. Figuur 6 laat zien waar de vleermuiskasten zijn opgehangen en de vleermuispalen geplaatst zijn. Het getal bij de locatie van de kasten geeft aan hoeveel kasten op die locatie zijn opgehangen. De zuidoost gevels van deze gebouwen konden niet gebruikt worden omdat hier balkons aanwezig waren. Hierdoor is gekozen voor alle andere beschikbare gevels.

Figuur 6: Locaties van de aangebrachte mitigerende maatregelen.

4.2 Compenserende maatregelen

Voor onderhavig project dienen minimaal 16 vleermuiskasten ingebouwd te worden. Zodoende zullen vleermuizen na de ingreep weer verblijfplaatsen rondom de oorspronkelijke locatie kunnen vinden. De permanente voorzieningen moeten in pandig worden aangebracht. De 16 kasten worden verspreid over diverse windrichtingen opgehangen om zo een divers aanbod aan microklimaten aan te bieden. De exacte locatie van de voorzieningen is nog niet bekend. Daar het ontwerp nog niet compleet is, kan helaas niet een exact kasttype worden benoemd. Dit heeft met name te maken met de afstemming die nog loopt tussen de initiatiefnemer en onder andere de gemeente. Bij het uitkiezen van het type kast wat wordt ingebouwd worden ten alle tijden de op dat moment geldende maatvoeringen geraadpleegd.

Voor alle aangebrachte permanente voorzieningen geldt een onderhoudsverplichting. Indien de verblijfplaatsen niet langer functioneel zijn, doordat bijvoorbeeld de invliegopening is geblokkeerd, moet dit zo spoedig mogelijk worden hersteld. Voor de compenserende maatregelen (inbouwstenen voor vleermuizen) gelden dezelfde eisen voor het ophangen als voor de mitigerende maatregelen.

Hieronder worden de eisen nogmaals herhaald die van toepassing zijn op de compenserende maatregelen:

- De gleuf (opening) in de kast moet aan de onderzijde komen te zitten;
- De verblijfplaatsen moeten met diverse windrichtingen gerealiseerd worden om zo verschillende microklimaten te creëren;
- De verblijfplaatsen moeten op een hoogte van ten minste 3 meter worden opgehangen. Echter het liefst zo hoog mogelijk;
- De verblijfplaatsen mogen deels geclusterd opgehangen worden, maar moeten minimaal 1 meter uit elkaar hangen;
- De verblijfplaatsen moeten een vrije aanvliegroute hebben en vrij zijn van obstructies zoals bomen, struiken, daken e.d.;
- De verblijfplaatsen moeten zoveel mogelijk vrij van kunstlicht worden opgehangen. Verlichting mag in geen geval op de gevel schijnen waar de kast aan wordt opgehangen.

Daarnaast wordt graag nogmaals geattendeerd op het feit dat in totaal 160 nestplaatsen/verblijfplaatsen worden gerealiseerd in de nieuwbouw. Dit betekent dat bovenop de compensatieverplichting vanuit de Wet natuurbescherming van 16 kasten, nog eens 144 inbouwstenen worden gerealiseerd. Geadviseerd wordt om hiervoor in ieder geval een combinatie van inbouwstenen voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen te gebruiken. Hierdoor zorgt de nieuwbouw voor een zeer hoog aantal nest- en verblijfplaatsen voor soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming. De exacte samenstelling van voorzieningen is nog niet bekend.

Daarnaast worden diverse daken groen ingericht met insectentuinen. Hierdoor zorgt het nieuwbouwpand voor een groot aantal verblijfplaatsen en tevens voor foerageergebied voor diverse soorten door het insectenaanbod te vergroten rond het plangebied. De algehele biodiversiteit zal daarmee vergroot worden, wat allerlei soorten en ook zeker de gewone dwergvleermuis, ten goede zal komen.

4.3 Ecologische begeleiding en zorgvuldig handelen

Ecologische begeleiding

Voorafgaand aan de werkzaamheden moet worden gezorgd dat geen vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing en rondom het plangebied. Dit wordt gedaan door het gebouw ongeschikt te maken onder begeleiding van een deskundig ecooloog. Na de gewenningsperiode kunnen de verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt, mits er een ontheffing hiervoor is verleend. Het ongeschikt maken middels de exclusion flaps moet gebeuren in de actieve periode, maar in de minst kwetsbare periode.

De realisatie van de compenserende maatregelen wordt in overleg met een deskundig ecooloog gedaan om zeker te zijn dat de gekozen locaties geschikt zijn voor de gewone dwergvleermuis. Na afronding van de werkzaamheden en de gewenningstijd wordt het eventueel verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten en -palen uitgevoerd onder ecologische begeleiding.

Bijlage 3: Locatie plangebied

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving (bron: IDDS B.V., 'Activiteitenplan ontheffingsaanvraag Wnb - Livingstonelaan 609, Utrecht' van 18 oktober 2023).

Bijlage 4: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Afbeelding 2: Overzicht van de aangetroffen verblijfplaatsen binnen het plangebied (bron: IDDS B.V., 'Activiteitenplan ontheffingsaanvraag Wnb - Livingstonelaan 609, Utrecht' van 18 oktober 2023).